

PROTEZ YAPIŞTIRICI MADDELERİN AĞZIN BAKTERİYOLOJİK FLORASINA ETKİLERİ

Arife DOĞAN* Hişam DEMİRKÖPRÜLÜ**
Caner YILMAZ***

Tam protez tutuculuğu, protezin altındaki destek dokulara uyumu-
na bağlıdır (1). Bu uyum, anatomik, fiziksel, mekanik ve psikolojik
faktörlerle ilgilidir. Ölçü alma sırasında klinik işlemler, geniş alanı
örtme, uygun protez/doku kontağı ve etkin kenar kapatmayı sağlamak
üzere planlanır. Bazı vakalarda belirtilen faktörlerin etkisine bağlı ola-
rak protez retansiyonu yetersiz kalabilir ve hastalar çözümü sıklıkla
protez yapıştırıcı madde kullanımında bulur (5).

Piyasada toz, pasta veya krem şeklinde bulunan bu yapıştırıcı
maddeler, proteze uygulandıklarında tükürük vasıtasıyla viskos ve ya-
pışkan hale gelirler. Bu viskozite, tükürük tabakasının oluşturduğu viz-
koziteden daha fazla olup, uyumu zayıf protezlerde yapışmayı sağ-
lar (1,6).

Protez yapıştırıcılarının esas yapısında doğal zamklar (Karaya,
Arap, Tarraç zamkı gibi), jelatin, sentetik polimer (Uzun zincirli etilen
oksit gibi) veya vinil alüminyum sülfat, poliakrilamid, poli vinil asetat
ve sodyum karboksi metil sellüloz bulunur. Bunlara mineral tuzlar,
plastizerler, renk ve koku verici maddeler ilave edilir (6).

Araştırmamızda sıklıkla kullanılan bu maddelerin ağız florasında-
ki bakteriyolojik etkisini saptamayı amaçladık.

(*) G.Ü. Dişhek. Fak. Protetik Diş Ted. Anabilim Dalı, Yrd. Doç. Dr.

(**) G.Ü. Dişhek. Fak. Protetik Diş Ted. Anabilim Dalı Araş. Gör., Dt.

(***) G.Ü. Dişhek. Fak. Protetik Diş Ted. Anabilim Dalı, Araş. Gör. Dt.

PROTEZ YAPIŞTIRICILARININ AĞIZ FLORASINA ETKİSİ

MATERYAL VE METOD

Araştırma G.Ü. Dişhek. Fak. öğrencileri üzerinde gerçekteŐtirildi. YaŐ ortalaması 21 ve hiçbir rahatsızlığı olmayan onbeŐ erkek öğrencinin beŐi kontrol grubu olarak ayrıldı. Diđerlerinin üst çene ölçüleri alınarak sert alçıdan modelleri elde edildi. Modeller üzerinde sert damak ve tüberleri içine alan akrilik plaklar hazırlandı. Bunların ağızda kontrol ve gerekli uyumu sağlandıktan sonra tekrar polisajları yapılarak kullanıma hazır hale getirildiler.

Tüm bireylerden steril eküviyonla damak mukozasından kültürler alındı. Daha sonra araştırma grubundaki bireylerin plak iç yüzeylerine değişik marka ve tipteki protez yapıştırıcı maddeler 6 saatte bir yenilenerek günlük uygulandılar. Uygulama gününün sonrası aynı şekilde damak mukozası ve plak iç yüzeyinden kültürler alındı ve besleyici buyyon, kanlı agar ve endo besi yerlerinde bakteriyolojik incelemeye tabi tutuldular*. Araştırma süresince bireylerin antibiyotik kullanılmaları öğütlendi.

Uygulamada kullanılan protez yapıştırıcı maddeler Tablo I'de gösterilmiŐtir.

BULGULAR

Kontrol grubu kültür sonuçları Tablo II'de, Araştırma grubu kültür sonuçları Tablo III'de görölmektedir.

Kültür sonuçları incelendiđinde rastlanan mikroorganizmalar strep pneum, alfa hem.streptococcus, epidermidis, neisseria ve difteroid basilidir.

(*) Mikrobiyolojik araştırma, A.Ü. Göđüs Hast. Anabilim Dalında yapılmıŐtır.

TABLO I — Araştırmada Kullanılan Yapıştırıcı Maddeler

Yapıştırıcı Madde	Tipi	Firma
Fasteeth	Toz	Richardson Vicks Inc. Wilton Ct 06897
Poli-grip	Krem	Dentco, Inc. Versey City, N.J. 07302
Superwernet's	Toz	Bloc Dnic Co., Inc. Versey City, N.J. 07302
Super Corega	Toz	Staffad Miller LTD. Hatfield, Herts Eag

TABLO II — Kontrol Grubu Kültür Sonuçları

Kontrol Grubu	Normal Kültür
Y.Z.	Streptococcus Pneum α hem.streptococcus Neisseria
M.N.	Streptococcus Pneum α hem.streptococcus
U.Y.	Streptococcus Pneum α hem.streptococcus
M.S.	α hem.streptococcus Neisseria
C.Y.	α hem.streptococcus Streptococcus Pneum Epidermidis Neisseria

TABLO III — DeneY Grubun Kùltùr Sonuçları

DeneY Grubu	1. Kùltùr (Normal)	2. Kùltùr (Fas teeth)	3. Kùltùr (Poligrip)	4. Kùltùr (S.Wernet's)	5. Kùltùr (S. Corega)
O.C.	Strep. Pneum Staphyl. epid Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria
M.E.	Strep. Pneum α hem. strep. Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum α hem. strep. Neisseria Difteroid B.	Strep. Pneum	Strep. Pneum Neisseria
U.E.	Strep. Pneum Staphyl. epid Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria α hem. strep.	Strep. Pneum	Strep. Pneum
E.Ö.	Strep. Pneum Staphyl. epid Neisseria	Strep. Pneum	Strep. Pneum α hem. strep. Staphyl. epid Neisseria	Neisseria Strep. Pneum	Strep. Pneum Neisseria
B.S.	Strep. Pneum Staphyl. epid Neisseria	Strep. Pneum Staphyl. epid Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Neisseria Strep. Pneum	Strep. Pneum Staphyl. epid

PROTEZ YAPILTIICILARININ AÇIZ FLORASINA ETKİSİ

B.Ş.	Strep. Pneum α hem. strep. Neisseria	Strep. Pneum Staphyl. epid	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria
T.T.	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria Difteroid B.	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria α hem. strep.
E.A.	Strep. Pneum α hem. strep.	α hem. strep. Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria
B.B.	α hem. strep. Staphyl. epid Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Staphyl. epid Neisseria
F.A.	α hem. strep. Staphyl. epid Neisseria	Strep. Pneum α hem. strep. Neisseria	α hem. strep. Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria	Strep. Pneum Neisseria

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bakteriyolojik inceleme sonucu bulunan mikroorganizmalar, gerek kontrol ve gerekse araştırma grubunda farklılık göstermeyip, ağız florasının normal mikroorganizmalarıdır.

Kraft ve ark. (4), benzer bir çalışmayla bu maddelerin c.albicans üremesindeki etkisini araştırmışlar, neticede kullandıkları iki maddenin etkisiz olduğunu, birisinin c.albicans üremesini hızlandırdığını saptamışlardır. Biz örneklerde c.albicansa rastlamadık.

Kuşkusuz değişik bakteri üremesinde bireylerin ağız hijyeni konusunda eğitilmiş olmaları ve maddeleri kısa süreli kullanmalarının rolü olabilir. Hastalar tarafından sıklıkla tercih edilen bu maddelerin bilinçli kullandıklarında ağız bakteriyolojik florasını değiştirmez görünmesinin bir avantaj olduğu düşünülebilir de, uzun süreli kullanımlarında ıslatıldığında şişen toz veya pastaların dokulara karşı protezin konumunu bozan gereksiz boşluklar yaratarak okluzal ilişkileri değiştirmekte ve dolayısıyla oluşabilecek anormal basınçlar sonrası kemik rezorbsiyonunu artırmaları bakımından fazla kullanılmamaları uygundur (3).

Yapıştırıcı maddeler protez takıldığında alışma devresi için veya uyumu bozulmuş protezin yeni birisine geçiş devresinde tavsiye edilebilir. Ancak protezlerin her seferinde temizce yıkanıp, yeni bir uygulama öncesi maddeden tamamen arındırılması ve maddenin kısa periyotlarla kullanılması, aksi takdirde oluşabilecek kötü etkileri konusunda hastanın aydınlatılması gerekir (2, 3).

Ö Z E T

Bu çalışmada hastaların sıklıkla kullandıkları protez yapıştırıcı maddelerin ağız bakteriyolojik florasındaki etkisi araştırıldı. 5'i kontrol, 10'u araştırma grubu olmak üzere toplam 15 sağlıklı bireyin damak mukozası ve plaklarından alınan kültürlerinin mikrobiyolojik incelenmesi sonucu, etkisiz oldukları belirlendi.

SUMMARY

THE EFFECT OF DENTURE ADHESIVES ON THE BACTERIOLOGIC STATUS OF MOUTH

In this study the influence of the denture adhesives used frequently by the patients on oral bacteriologic status has been investigated. Healthy 15 dental students have been selected for this purpose and cultures have been taken from their palatal mucosa and resin bases.

After application of the materials, it has been defined that these materials have no effect microbiologically.

KAYNAKLAR

- 1 — Craig, G.R., O'Brein, J.W. and Power. J.M.: Dental Materials, 3 ed., C.V. Mosby Com., St. Louis, 1983.
- 2 — Gehre, G. and Hassler, C.: Przyczynek Do Oceny Srodkow Do Czyszczenia Protez Oraz Materialow Poprawajacych Przyleganie Protez Do Podloza, Protet Stomatol, No. 3; 168-174, 1983.
- 3 — Kapur, K.K.: A Clinical Evaluation of Denture Adhesives, J. Prosthet. Dent., 10(6), 550-558, 1967.
- 4 — Kraft, J. et. al.: Eintlub Von Prothesenhaftmitteln Auf Das Wachstum Von Candida Species (In Vivo Untersuchungen) Dtsch Zahnarztl, 39 : 855-857, 1984.
- 5 — Ow, K.K.R. et. al. : A Method of Studying The Effect of Adhesives on Denture Retention, J. Prosthet. Dent., 50 (3) : 332-337, 1983.
- 6 — Stecher, G.P.: New Dental Materials, Noys Data Cor., New Jersey, U.S.A., 1980.